

	Reglement verwerking van gegevens van cliënten binnen Arkin	Datum vaststelling: Maart 2012
	Vastgesteld door: Raad van Bestuur	Te evalueren: Maart 2014
	Beheerder document: Ans v.d. Knaap	Eigenaar document: Raad van Bestuur
		Toepassingsgebied: Arkinbreed

***Reglement verwerking van gegevens van cliënten
binnen Arkin***

ten behoeve van de verwerking van persoonsgegevens van cliënten

Vastgesteld door de Raad van Bestuur op 13 maart 2012
--

Inhoudsopgave

Inleiding

Algemene bepalingen

Art 1. Begripsbepalingen

Art 2. Reikwijdte

§ 1 Rechtmatige verwerking persoonsgegevens

Art 3. Doel

Art 4. Voorwaarden voor rechtmatige verwerking

Art 5. Verwerking van persoonsgegevens

§ 2 Verwerking van bijzondere persoonsgegevens (gezondheidsgegevens)

Art 6.

- a. Hulpverleners, instellingen of voorzieningen in de gezondheidszorg of maatschappelijke dienstverlening
- b. Verzekeraars
- c. Bijzondere gegevens als aanvulling op gezondheidsgegevens
- d. Wetenschappelijk onderzoek en statistiek
- e. Erfelijkheidsgegevens

§ 3 Organisatorische verplichtingen

Art 7. Geheimhoudingsplicht

Art 8. Bewaren

Art 9. Beveiliging

Art 10. Klachtenbehandeling

§ 4 Rechten van de cliënten

Art 11. Informatieplicht

Art 12. Recht op inzage en afschrift van persoonsgegevens

Art 13. Recht op aanvulling of correctie van persoonsgegevens.

Art 14. Recht op verwijdering of vernietiging van persoonsgegevens

Art 15. Toestemmingsvereiste

Art 16. Derdenverstrekking

§ 5 Meldingsverplichting bij het CBP

Art 17. Geheel of gedeeltelijke geautomatiseerde persoonsgegevens

Art 18. Vrijgestelde verwerkingen

§ 6 Overgangs- en slot bepalingen

Art 19: Wijzigingen, inwerkingtreding en inzage van dit reglement

Bijlage 1 : Werkwijze verwerking persoonsgegevens

Bijlage 2 : Bewaartermijnen

Voorwoord

Arkin legt, in het kader van de hulpverlening, dagelijks diverse gegevens van cliënten vast die afkomstig zijn van de cliënt zelf maar ook van anderen, zoals de verwijzers.

Het vastleggen van gegevens is voor Arkin noodzakelijk om de wettelijk opgedragen taken uit te kunnen voeren.

Dat gegevens van de cliënt worden vastgelegd, houdt niet in dat derden of hulpverleners van andere afdelingen dan waar de behandeling loopt, zomaar inzage in deze gegevens hebben.

Daarnaast hebben hulpverleners in dienst van Arkin een geheimhoudingsplicht en mogen in principe alleen met toestemming van de cliënt gegevens aan anderen dan de cliënt verstrekken. Aan de andere kant heeft Arkin de taak om de belangen van cliënten te beschermen en mag de noodzakelijk geachte hulpverlening niet in gevaar komen. Dit betekent dat soms ook zonder toestemming van de cliënt informatie aan derden moet kunnen worden verstrekt.

De privacybescherming van de cliënt maakt het voor de hulpverlener soms onduidelijk wanneer wel en wanneer geen persoonsgegevens mogen worden verwerkt (opschrijven, inzage, verstrekken bv.) Aan wie mogen welke gegevens worden verstrekt en aan wie juist niet? Regelingen rondom Privacy blijft juridisch ingewikkelde materie waar met het oog op de kwaliteit weinig aan te veranderen valt.

Voor de goede orde: het reglement heeft alleen betrekking op de verwerking van persoonsgegevens van cliënten en niet op bijvoorbeeld de verwerking van persoonsgegevens van werknemers van Arkin.

Het Privacyreglement is vastgesteld door de Raad van Bestuur van Arkin.

Lijst met gebruikte afkortingen

AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
Awbz	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BW	Burgerlijk Wetboek
CBP	College Bescherming Persoonsgegevens
EHRM	Europese Hof voor de Rechten van de Mens
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HR	Hoge Raad
Wbp	Wet bescherming persoonsgegevens
Wgbo	Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
WvSr	Wetboek van Strafrecht
Wet Bopz	Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen
Wet Big	Wet Beroepen individuele gezondheidszorg
ECD	Elektronisch Cliëntendossier

Waar in dit Privacyreglement 'hij' staat, kan ook 'zij' worden gelezen.

Inleiding

Uit diverse gezondheidswetten (Wgbo, wet Bopz, wet Big) en de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) vloeit direct de verplichting van een privacyreglement voort, ondanks dat in geen van deze wetten de verplichting letterlijk is opgenomen. Voor onze interne organisatie is het van belang dat regels met betrekking tot persoonsgegevens vast worden gelegd. In onze cliëntenbrochures worden in hoofdlijnen de privacyregels weergegeven. Indien cliënten uitgebreider geïnformeerd willen worden, kunnen zij het privacyreglement van Arkin opvragen. Door middel van een Privacyreglement verschaft Arkin cliënten duidelijkheid over de wijze waarop Arkin met hun persoonsgegevens omgaat.

In deze inleiding wordt het wettelijk kader, waarbinnen medewerkers van Arkin met betrekking tot cliëntgegevens dienen te handelen, geschetst. Ook worden de technische waarborgen, waar aan de registratie van cliëntgegevens dient te voldoen, kort uitgelegd. Vervolgens worden enkele begrippen alsmede hoofdregels van het Privacyreglement uitgelegd.

Het wettelijk kader

Op de verwerking van cliëntgegevens door Arkin is een aantal wetten van toepassing. De wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (Wgbo), de wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (wet Bopz), de wet beroepen individuele gezondheidszorg (wet Big) en de wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) zijn met name van belang. Privacy is ook onderdeel van een groter goed, nl. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Dit is terug te vinden in een aantal andere wetten. In deze paragraaf worden deze kort besproken.

Het EVRM, de grondwet en Wbp

In artikel 10 van de Grondwet en diverse internationale verdragen, waaronder artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), wordt het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer erkend. Dit betekent dat voorkomen moet worden dat door het verwerken en verstrekken van gegevens de privacy van iemand onaanvaardbaar wordt geschonden. Op grond van het tweede en derde lid van artikel 10 van de Grondwet moet de wetgever daarom regels stellen omtrent het omgaan met persoonsgegevens. Ter uitvoering van artikel 10 van de Grondwet geeft de Wbp specifiekere regels omtrent de bescherming van persoonsgegevens.

De Wbp bevat algemene normen die gericht zijn op een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens en een aantal specifieke normen voor bijzondere persoonsgegevens, waaronder normen voor gezondheidszorg.

Technische en organisatorische waarborgen

De verplichting tot beveiliging strekt zich uit tot alle onderdelen van het proces van gegevensverwerking: van de eerste registratie tot aan de vernietiging van het dossier en alle vormen van gegevensverwerking, dus zowel schriftelijk als digitale verwerking van gegevens.

Gegevensverwerking via e-mail vraagt speciale aandacht en is daarom vastgelegd in een apart protocol¹. Dit om zorgvuldig en veilig gebruik van persoonsgegevens te garanderen.

Naarmate de gegevens een gevoeliger karakter hebben, worden zwaardere eisen gesteld aan de beveiliging van gegevens. Aangezien Arkin continu privacygevoelige persoonsgegevens verwerkt, dienen de beschermingsmaatregelen van hoog niveau te zijn. Hierbij kan gedacht worden aan technische beveiligingsmaatregelen in de zin van fysieke afscherming van de apparatuur die toegang geeft tot de gegevens of bijvoorbeeld beveiliging door middel van encryptie (versleuteling). In het rapport van het College bescherming persoonsgegevens "Beveiliging van persoonsgegevens" worden deze technische en organisatorische maatregelen nader uitgewerkt.²

1. De hoofdregels van het Privacyreglement

De hoofdregels van de privacybescherming zijn duidelijk: verwerking van persoonsgegevens dient zorgvuldig te geschieden, iedere cliënt behoort in principe inzage te hebben in zijn eigen persoonsgegevens en verstrekking van persoonsgegevens aan derden geschiedt in beginsel alleen na toestemming van de cliënt.

¹ Reglement voor het gebruik van netwerk, e-mail en internet door werknemers van Arkin, 01-04-2010

² Rapport over technische en organisatorische maatregelen: Blarkom, G.W. van en Borking, drs. JJ. Beveiliging van persoonsgegevens, april 2001, registratiekamer, achtergrondstudies en verkenningen 23.

Zorgvuldige gegevensverwerking

Om de wettelijk opgedragen taken goed uit te kunnen voeren, moet Arkin gegevens van cliënten verwerken. Onder verwerking van gegevens valt iedere handeling binnen de hulpverlening, waarbij gegevens van cliënten worden vastgelegd of uitgewisseld met anderen, vanaf de eerste registratie van de hulpvraag tot aan de vernietiging van het dossier. Arkin dient zorgvuldig om te gaan met deze cliëntgegevens en mag niet méér gegevens verzamelen of verstrekken aan derden dan noodzakelijk is voor de hulpverlening in het kader van de uitvoering van een bepaalde wettelijke taak. Of anders gezegd: de gegevensverwerking moet passen binnen het doel waarvoor de gegevens verzameld zijn. Het doel en de algemene voorwaarden van de verwerking van cliëntgegevens door Arkin zijn vastgelegd in dit reglement.

2. Hoofdpijnen, afwegingen

De hoofdregels van het Privacyreglement mogen dan duidelijk zijn, in de praktijk wordt dat (vaak) anders ervaren. Het juridische kader met daarin de talrijke regels wordt over het algemeen door hulpverleners als een verzwarende factor in hun werk beschouwd aangezien er zoveel nuanceringen mogelijk zijn. Juist in die nuances liggen de problemen bij het privacyrecht. De hoofdregels moeten worden toegepast op concrete situaties. De omstandigheden van het geval bepalen dus hoe de regels toegepast worden. Inzicht in de omstandigheden is dan ook noodzakelijk en die omstandigheden kunnen ingewikkeld zijn. Denk bv. aan de jeugdzorg en de bemoeizorg en de omgang met naastbetrokkenen. Het Privacyreglement geeft uitgangspunten voor de beantwoording van vragen op het gebied van privacy. Het is vervolgens aan de hulpverlener om de hoofdregels toe te passen en een afweging te maken aan de hand van de omstandigheden van de situatie. Het is daarbij van belang dat de afweging die uiteindelijk wordt gemaakt om bijvoorbeeld bepaalde gegevens wel of niet te verstrekken, goed wordt geregistreerd in het dossier zodat later ook inzichtelijk is waarom die beslissing tot stand is gekomen. Indien een hulpverlener na raadpleging van dit reglement twijfelt over het al dan niet verstrekken van persoonsgegevens, kan het beste terughoudend worden gereageerd. Overleg met de jurist van Arkin is in dit geval sterk aan te bevelen.

Algemene bepalingen³

1. Begripsbepalingen

1.1 Persoonsgegevens

Elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon is een persoonsgegeven. Bijna alle gegevens over personen die Arkin verwerkt in het kader van de uitvoering van de hulpverlening zijn aan te merken als persoonsgegevens. Zie artikel 1 sub a. Alle persoonsgegevens die de cliënt betreffen vallen onder de werking van dit reglement.

1.2 Welke persoonsgegevens vallen onder het dossier?

Persoonsgegevens van cliënten dienen te worden vastgelegd in het elektronisch cliëntendossier (ECD). Het dossier wordt op naam van de cliënt geregistreerd. Soms kan het dossier, naast gegevens over de cliënt, ook gegevens bevatten over andere personen uit het cliëntensysteem (ouders, naastbetrokkenen etc.). Zowel gegevens in het ECD als de schriftelijke stukken (bv. (verwijs-)brieven) waarin persoonsgegevens over de cliënt verwerkt zijn, behoren tot het cliëntendossier. Hieronder valt ook de decursus. Het opslaan van stukken buiten het officiële cliëntdossier betekent niet dat deze gegevens niet onder dit reglement zouden vallen. Waar iets opgeborgen of opgeslagen wordt maakt niet uit: als een document persoonsgegevens bevat, behoort dit tot het dossier en valt het stuk onder de werking van dit reglement.

1.3 Gezondheidsgegevens

Arkin legt in de dossiers die in het kader van de hulpverlening worden aangelegd, niet alleen gegevens van cliënten vast, maar ook van andere betrokkenen.

1.4 Verwerking van persoonsgegevens

Elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van tot persoon herleidbare gegevens.

1.5 Bestand⁴

Elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens, ongeacht of dit geheel van gegevens gecentraliseerd is of verspreid is op een functioneel of geografisch bepaalde wijze, dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is en betrekking heeft op verschillende personen.

1.6 Verantwoordelijke⁵

De natuurlijke persoon, rechtspersoon of ieder ander die of het bestuursorgaan dat, alleen of tezamen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt.

De verantwoordelijke van de verwerkingen binnen Arkin is de Raad van Bestuur.

1.7 Bewerker

Degene die, ten behoeve van de verantwoordelijke, persoonsgegevens verwerkt zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen⁶.

Arkin maakt gebruik van externe bewerker⁷ voor de verwerking van cliëntgegevens.

Daarnaast vindt ook bewerking van cliëntgegevens plaats binnen Arkin.

³ In het reglement wordt in voetnoten verwezen naar corresponderende artikelen in de Wet bescherming persoonsgegevens.

⁴ Het begrip bestand is van belang als criterium voor de afbakening van de reikwijdte van de WBP. Wat betreft de niet-geautomatiseerde verwerkingen vallen gestructureerde dossiers onder het toepassingsbereik van de WBP.

⁵ Het begrip verantwoordelijke doelt op degene, die formeel-juridisch de zeggenschap over de verwerking heeft. Het gaat om degene die bevoegd is doel en middelen vast te stellen.

⁶ Bijvoorbeeld een extern salarisadministratiekantoor.

⁷ Zie bijlage I

1.8 Cliënt

Een cliënt is de persoon die is aangemeld bij Arkin. Indien dit niet het geval is, bestaat er namelijk geen hulpverleningsrelatie. In één dossier kunnen gegevens van verschillende cliënten voorkomen, zoals bijvoorbeeld de gegevens van de cliënt, maar in het geval van een jeugdige, ook van zijn ouders.

1.9 De naastbetrokkene

Naast de cliënt is in dit reglement sprake van de naastbetrokkene. Arkin streeft ernaar dat cliënt, behandelaar/begeleider en naastbetrokkene een hechte samenwerkingsdriehoek vormen. Daar waar cliënten geen netwerk meer hebben, wordt geïnvesteerd in het vinden of herstellen daarvan.

1.10 De wettelijk vertegenwoordiger

Als een meerderjarige cliënt (op grond van de Wgbo is een cliënt van 16 jaar en ouder volwassen) wilsonbekwaam is, worden de verplichtingen uit de Wgbo nagekomen aan een daartoe aangestelde wettelijk vertegenwoordiger. Dit kan iemand zijn die door de rechter is aangewezen. Is deze er niet dan worden verlichtingen nagekomen jegens de echtgenoot, de geregistreerde partner of andere levensgezel van de cliënt, tenzij deze persoon dat niet wenst, dan wel, indien ook zodanige persoon ontbreekt, jegens een ouder, kind, broer of zus van de cliënt, tenzij deze persoon dat niet wenst.

Ten opzichte van minderjarigen:

De wettelijk vertegenwoordiger is degene die het gezag uitoefent over een jeugdige. In de meeste gevallen wordt het gezag uitgeoefend door een of twee ouders. Als de ouders zijn overleden of ontheven / ontzet uit het gezag, dan oefent een voogd het gezag uit.

1.11 Derde

Ieder, niet zijnde de cliënt, de verantwoordelijke, de bewerker, of enig persoon die onder rechtstreeks gezag van de verantwoordelijke of de bewerker gemachtigd is om persoonsgegevens te verwerken⁸.

1.12 Toestemming van de cliënt

Elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting, waarmee de cliënt toestemming verleent dat hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt.

1.13 Het College bescherming persoonsgegevens⁹

Het College dat tot taak heeft toe te zien op de verwerking van persoonsgegevens.

2. Reikwijdte¹⁰

Dit reglement is van kracht binnen Arkin en is van toepassing op de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van cliëntgegevens, alsmede de niet geautomatiseerde verwerking van cliëntgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen.

⁸ Bijvoorbeeld een arts.

⁹ Het CBP ziet er op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens als onafhankelijke instantie op toe dat persoonsgegevens zorgvuldig worden gebruikt en beveiligd, en dat de privacy van burgers ook in de toekomst voldoende gewaarborgd blijft. Het CBP adviseert de regering, toetst gedragscodes, doet onderzoek naar technologische ontwikkelingen, geeft voorlichting, behandelt klachten, beoordeelt verwerkingen van persoonsgegevens, en treedt zo nodig handhavend op. Het CBP onderhoudt contacten met allerlei organisaties in de samenleving. Het CBP stimuleert de eigen verantwoordelijkheid van burgers en organisaties voor een adequate privacybescherming en ondersteunt daarbij zelfregulering binnen de wettelijke kaders. (www.cbppweb.nl)

¹⁰ Artikel 2 WBP

§ 1 Rechtmatige verwerking van persoonsgegevens

3. Doel en taken

1. Het doel van dit reglement is een praktische uitwerking te geven van de bepalingen van de Wet bescherming Persoonsgegevens, verder te noemen de WBP.
2. Dit reglement heeft betrekking op de interne verwerkingen en op de in bijlage 1 genoemde externe verwerkingen van persoonsgegevens¹¹ binnen Arkin.

4. Voorwaarden voor rechtmatige verwerking

1. Persoonsgegevens worden in overeenstemming met dit reglement op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt en alleen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden¹²;
2. Persoonsgegevens worden niet verder verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen¹³;
3. Persoonsgegevens worden slechts verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, terzake dienend en niet bovenmatig zijn¹⁴.

5. Verwerking van persoonsgegevens¹⁵

Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien aan een van onderstaande voorwaarden is voldaan:

- a. de cliënt voor de verwerking zijn ondubbelzinnige toestemming heeft verleend¹⁶;
- b. dit noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de cliënt partij is, of voor handelingen die op verzoek van de cliënt worden verricht en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst¹⁷;
- c. dit noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen¹⁸;
- d. dit noodzakelijk is ter bestrijding van ernstig gevaar voor de gezondheid van cliënt¹⁹;
- e. dit noodzakelijk is voor de vervulling van een publiekrechtelijk taak²⁰

dit noodzakelijk is met het oog op belang van de verantwoordelijke of van een derde én het belang van degene van wie de gegevens worden verwerkt niet prevaleert²¹.

¹¹ Bijvoorbeeld wachtlijstregistratie, personalia en medische gegevens van cliënten en cliënten, observatielijsten, financiële en administratieve gegevens, klachtenregistratie, archiefregistratie, personeelsgegevens, etc.

¹² Artikel 6 en 7 WBP.

¹³ Artikel 9 WBP; bij de beoordeling of een verwerking onverenigbaar is met het doel moet men rekening houden met de verwantschap tussen doel van verwerking en het doel waarvoor de gegevens zijn verkregen, met de aard van de gegevens, met de gevolgen van de verwerking voor betrokkene, met de wijze waarop de gegevens zijn verkregen en de mate waarin jegens betrokkene passende waarborgen zijn genomen.

¹⁴ Artikel 11 WBP.

¹⁵ Artikel 8 WBP.

¹⁶ Als de verantwoordelijke de ondubbelzinnige toestemming van de betrokkene moet verkrijgen moet elke twijfel zijn uitgesloten over de vraag of de betrokkene zijn toestemming heeft gegeven en voor welke verwerkingen de toestemming is gegeven. De toestemming kan blijken uit woord of gedrag en hoeft niet schriftelijk te worden verkregen. Wel dient de betrokkene alvorens toestemming te geven goed geïnformeerd te zijn.

¹⁷ Bijvoorbeeld een behandelingsovereenkomst in de zin van de WGBO (art. 7:466 BW)

¹⁸ De verantwoordelijke moet onderworpen zijn aan een wettelijke plicht bijvoorbeeld de wettelijk verplichte persoonsregistratie van werknemers o.g.v. Wet stimulering arbeidsdeelname minderheden.

¹⁹ Er is een dringende medische noodzaak de gegevens van de betrokkene te verwerken; er is bijvoorbeeld direct medische hulp nodig en de betrokkene is buiten bewustzijn.

²⁰ Hierbij dienen ook de verantwoordelijken in het kader van de wet Bopz te worden betrokken.

Bij Arkin worden de onderstaande persoonsgegevens verwerkt:

Cliëntenregistratiesysteem:

- Algemene cliëntgegevens
- Financiële cliëntgegevens
- Gezondheidsgegevens
- Juridische gegevens (niet-vrijwillige opneming)
- Bijzondere persoonsgegevens (godsdienst of levensovertuiging, land van herkomst, gezondheid)

Elektronisch Cliëntendossier

- Behandelpangegevens
- Inschrijfgegevens
- Anamnese / intakegegevens
- Onderzoeksgegevens
- Diagnostiekgegevens
- Maatschappelijke gegevens
- Juridische gegevens

§ 2 Verwerking van bijzondere gegevens (gezondheidsgegevens)²²

Gegevens betreffende de gezondheid worden slechts verwerkt indien er uitdrukkelijk toestemming is van de cliënt of indien dit noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte²³.

Art. 6 Verwerking van bijzondere gegevens door:

a Hulpverleners, instellingen of voorzieningen in de gezondheidszorg of maatschappelijke dienstverlening

De verwerking geschiedt door hulpverleners, instellingen of voorzieningen in de gezondheidszorg of maatschappelijke dienstverlening voor zover dat met het oog op een goede behandeling of verzorging van de cliënt, dan wel beheer van de betreffende instelling of beroepspraktijk noodzakelijk is. Dit geschiedt met uitdrukkelijke toestemming van de cliënt²⁴.

b Verzekeraars

De verwerking geschiedt op verzoek van de verzekeraar zover dat noodzakelijk is voor de beoordeling van het door de verzekeringsinstelling te verzekeren risico (met uitdrukkelijke toestemming van cliënt), dan wel voor zover dat noodzakelijk is voor de uitvoering van een verzekeringsovereenkomst (wettelijke plicht).

c Bijzondere gegevens als aanvulling op gezondheidsgegevens

Het verbod om bijzondere gegevens te verwerken is niet van toepassing voor zover dat noodzakelijk is in aanvulling op de verwerking van persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid met het

²¹ Dit is een algemene restbepaling: een rechtvaardig belang van de verantwoordelijke wordt aanwezig geacht in het geval dat de desbetreffende verwerking noodzakelijk is om zijn reguliere bedrijfsactiviteiten te verrichten. Voorbeeld; een schadeverzekeraar dient voor een schadeclaim naast de gegevens van zijn cliënt ook de gegevens van de tegenpartij en van getuigen te kunnen verwerken, tenzij na belangenafweging het belang van de tegenpartij prevaleert.

²² De verwerking van persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, **gezondheid**, seksuele leven is op grond van artikel 16 WBP verboden. Ook strafrechtelijke en aanverwante gegevens behoren tot deze categorie. De artikelen 17 tot en met 23 bepalen onder welke voorwaarden ontheffing wordt verleend. Voor gezondheidsgegevens is dat in artikel 21 vastgelegd.

²³ Bv. recht van de aangeklaagde op een eerlijk proces

²⁴ Artikel 23 WBP.

oog op een goede behandeling of verzorging van de cliënt²⁵. Dit geschiedt met uitdrukkelijke toestemming van de cliënt²⁶.

d Wetenschappelijk onderzoek en statistiek²⁷

Zonder toestemming van de cliënt kunnen ten behoeve van statistiek of wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de volksgezondheid aan een ander gegevens over de cliënt worden verstrekt indien:

- het vragen van toestemming in redelijkheid niet mogelijk is en met betrekking tot de uitvoering van het onderzoek is voorzien in zodanige waarborgen, dat de persoonlijke levenssfeer van de cliënt niet onevenredig wordt geschaad, of
- het vragen van toestemming, gelet op de aard en het doel van het onderzoek, in redelijkheid niet kan worden verlangd en de hulpverlener zorg heeft gedragen dat de gegevens in zodanige vorm worden verstrekt dat herleiding tot individuele natuurlijke personen redelijkerwijs wordt voorkomen. Verstrekking is pas mogelijk indien:
 - het onderzoek het algemeen belang dient
 - het onderzoek niet zonder de desbetreffende gegevens kan worden uitgevoerd, en
 - voor zover de betrokken cliënt tegen een verstrekking niet uitdrukkelijk bezwaar heeft gemaakt.

e Erfelijkheidsgegevens²⁸

Gegevens betreffende erfelijke eigenschappen mogen slechts worden verwerkt wanneer de verwerking plaats vindt met betrekking tot de cliënt bij wie de erfelijke gegevens worden verkregen, tenzij:

- een zwaarwegend geneeskundig belang prevaleert of
- de verwerking noodzakelijk is ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en statistiek.

§ 3 Organisatorische verplichtingen

7. Geheimhoudingsplicht

De gegevens worden alleen verwerkt door hulpverleners die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift, dan wel krachtens een overeenkomst tot geheimhouding zijn verplicht²⁹.

8. Bewaren

1. Persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor de verwerking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt³⁰;
2. Persoonsgegevens mogen langer worden bewaard dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, wanneer zij geanonimiseerd worden of voor zover ze uitsluitend voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden worden bewaard³¹;
3. Arkin stelt vast hoelang de opgenomen persoonsgegevens bewaard blijven;

²⁵ Artikel 21 lid 3 WBP.

²⁶ Artikel 23 WBP.

²⁷ Dit onderdeel is gebaseerd op artikel 7:458 BW (WGBO). De WGBO biedt meer bescherming en heeft daarmee voorrang op het bepaalde in artikel 23 lid 2 WBP, dat eveneens over wetenschappelijk onderzoek gaat.

²⁸ Artikel 21, lid 4 WBP.

²⁹ Art 9 lid 4 WBP. Een voorbeeld is de geheimhoudingsplicht van de hulpverlener neergelegd in art. 457 WGBO.

³⁰ Art. 10 WBP.

³¹ Art. 10 lid 2 WBP

4. De bewaartermijn is voor medische gegevens in beginsel vijftien jaren³², te rekenen vanaf het tijdstip waarop zij zijn vervaardigd, of zoveel langer als redelijkerwijs uit de zorg van een goed hulpverlener voortvloeit³³.
5. Op grond van artikel 56 lid 3 BOPZ worden de gegevens met betrekking tot de behandeling van de cliënt bewaard gedurende vijf jaren vanaf het tijdstip waarop de behandeling in het kader van de wet, de plaatsing in een instelling, dan wel de terbeschikkingstelling is beëindigd (dus na ontslag uit de instelling of na overlijden) of zoveel langer als voor de als redelijkerwijs uit de zorg van een goed hulpverlener voortvloeit.

9. Beveiliging

Artikel 14: Beveiliging – plichten van verantwoordelijke, beheerder en bewerker

1. De verantwoordelijke stelt in een beveiligingsplan³⁴ richtlijnen op voor de technische en organisatorische beveiliging van de verwerking van persoonsgegevens.³⁵
2. Indien gebruik wordt gemaakt van de diensten van een bewerker, legt de verantwoordelijke de wederzijdse verplichtingen met betrekking tot de omgang met persoonsgegevens schriftelijk in een overeenkomst met die bewerker vast. De bewerker verwerkt overeenkomstig diens overeengekomen verplichtingen.

10. Klachtenbehandeling³⁶

Indien de cliënt van mening is dat de bepalingen van dit reglement niet worden nageleefd of andere reden heeft tot klagen, kan hij zich wenden tot:

1. De binnen de instelling geboden mogelijkheid voor klachtenbehandeling.
2. De verantwoordelijke: De Raad van Bestuur van Arkin
Adresgegevens: Postbus 75848.
1070 AV Amsterdam
3. De geboden mogelijkheid voor onafhankelijke klachtenbehandeling:
Stedelijke klachtencommissie
Postbus 74077
1070 BB Amsterdam
4. Het College bescherming persoonsgegevens. Op grond van de WBP kan de cliënt verzoeken een onderzoek in te stellen of de wijze van gegevensverwerking door Arkin in overeenstemming is met de Wet bescherming persoonsgegevens³⁷.

³² In de praktijk wordt de regel gehanteerd dat de dossiers 30 jaar worden bewaard, vooruitlopend op nieuwe wetgeving; dit op advies van de KNMG (september 2010).

³³ Art. 454 lid 3 WGBO geeft een specifieke invulling voor de bewaartermijn van medische gegevens. De bewaartermijn vangt aan op het tijdstip dat de behandeling is afgerond.

³⁴ Bij Arkin is het protocol Informatiebeveiliging van toepassing, dd. 01-11-2007; deze wordt in 2012 geactualiseerd,

³⁵ Artikel 13 WBP; *passend* in de zin van in overeenstemming met de stand van de techniek; tevens impliceert *passende* proportionaliteit: hoe gevoeliger de gegevens, des te zwaarder de eisen die worden gesteld aan beveiliging.

³⁶ Hoofdstuk 8 van de WBP heeft betrekking op de rechtsbescherming. Er kan op bepaalde beslissingen in beroep worden gegaan bij de (bestuurs-)rechter. Zie de artikelen 45 tot en met 50 WBP.

³⁷ Art. 60 WBP

§ 4 Rechten van de cliënten

11a. Informatieverstrekking³⁸

1. Indien bij de cliënt de persoonsgegevens worden verkregen, deelt de verantwoordelijke voor het moment van verkrijging de cliënt mede:
 - zijn identiteit;
 - de doeleinden van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd, tenzij de cliënt daarvan reeds op de hoogte is³⁹;
2. De verantwoordelijke verstrekt nadere informatie voor zover dat gelet op de aard van de gegevens, de omstandigheden waaronder zij worden verkregen of het gebruik dat ervan wordt gemaakt, nodig is om tegenover de cliënt een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen⁴⁰;
3. De verantwoordelijke informeert over de rechten van de cliënt en op welke wijze de cliënt deze rechten kan invoeren.

11b. Informatieverstrekking⁴¹

1. Indien persoonsgegevens worden verkregen op een andere wijze⁴² dan bedoeld in art. 11a, deelt de hulpverlener de cliënt de informatie mede, tenzij deze reeds daarvan op de hoogte is:
 - a. op het moment van vastlegging van hem betreffende gegevens, of
 - b. wanneer de gegevens bestemd zijn om te worden verstrekt aan een derde, uiterlijk op het moment van de eerste verstrekking
 - zijn identiteit
 - de doeleinden van de verwerking.
2. De hulpverlener verstrekt nadere informatie voor zover dat gelet op de aard van de gegevens, de omstandigheden waaronder zij worden verkregen of het gebruik dat ervan wordt gemaakt, nodig is om tegenover de cliënt een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen⁴³;
3. Het eerste lid is niet van toepassing indien mededeling van de informatie aan de cliënt onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost. In dat geval legt de hulpverlener de herkomst van de gegevens vast.
4. Het is eerste lid is evenmin van toepassing indien de vastlegging of de verstrekking bij of krachtens de wet is voorgeschreven. In dat geval dient de hulpverlener de cliënt op diens verzoek te informeren over het wettelijk voorschrift dat tot de vastlegging of verstrekking van de hem betreffende gegevens heeft geleid.

³⁸ Art. 33 WBP

³⁹ Deze algemene kennisgeving geschiedt door het uitreiken van een informatiebrochure waarin wordt aangegeven voor welk doel de instelling persoonsgegevens verwerkt.

⁴⁰ Bij het aangaan van een behandelingsovereenkomst is het vanzelfsprekend dat de cliënt aan de arts persoonsgegevens overlegt. Wanneer er voldaan wordt aan de informatieplicht van de arts (art. 448 en aan het toestemmingsvereiste van de cliënt (450 WGB0) is de informatieverstrekking gewaarborgd. Behalve de medische gegevens in de arts - cliëntrelatie moet de verantwoordelijke de cliënt informeren over alle verwerkingen van zijn persoonsgegevens). Dit geschiedt bij Arkin door een informatiebrochure.

⁴¹ Art. 34 WBP

⁴² Denk hierbij aan gegevens verkregen van naastbetrokkenen en gegevens verkregen ihkv bemoeizorg.

⁴³ Bij het aangaan van een behandelingsovereenkomst is het vanzelfsprekend dat de cliënt aan de arts persoonsgegevens overlegt. Wanneer er voldaan wordt aan de informatieplicht van de arts (art. 448 en aan het toestemmingsvereiste van de cliënt (450 WGB0) is de informatieverstrekking gewaarborgd. Behalve de medische gegevens in de arts - cliëntrelatie moet de verantwoordelijke de cliënt informeren over alle verwerkingen van zijn persoonsgegevens). Dit geschiedt bij Arkin door een informatiebrochure.

12. Recht op inzage en afschrift van persoonsgegevens⁴⁴

1. De cliënt heeft het recht kennis te nemen van de op zijn persoon betrekking hebbende verwerkte gegevens;
2. De gevraagde inzage en/of het gevraagde afschrift zal zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken, plaatsvinden respectievelijk worden verstrekt;
3. Voor de verstrekking van een afschrift mag een redelijke vergoeding in rekening worden gebracht⁴⁵;
4. Recht op inzage of afschrift kan worden geweigerd voor zover dit noodzakelijk is in het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van een ander.

13. Recht op aanvulling en correctie van persoonsgegevens⁴⁶

1. Desgevraagd worden de opgenomen gegevens aangevuld met een door de cliënt afgegeven verklaring met betrekking tot de opgenomen gegevens;
2. De cliënt kan verzoeken om correctie van op hem betrekking hebbende gegevens indien deze feitelijk onjuist, voor het doel van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn, dan wel in strijd met een wettelijk voorschrift, in de verwerking voorkomen;
3. Arkin bericht de verzoeker binnen vier weken na ontvangst van het schriftelijke verzoek tot correctie of aanvulling schriftelijk of dan wel in hoeverre hij daaraan voldoet. Een weigering is met redenen omkleed; conform artikel 454 lid 2 WGBO geldt dat Arkin een verzoek tot aanvulling in het ECD niet weigert.
4. Arkin draagt zorg dat een beslissing tot correctie zo spoedig mogelijk wordt uitgevoerd.

14. Recht op verwijdering of vernietiging van persoonsgegevens⁴⁷

1. De cliënt kan verzoeken om vernietiging van op hem betrekking hebbende gegevens indien deze feitelijk onjuist, voor het doel van de verwerking onvolledig of niet terzake dienend zijn, dan wel in strijd met een wettelijk voorschrift, in de verwerking voorkomen;
2. Arkin bericht de verzoeker binnen vier weken na ontvangst van het schriftelijke verzoek tot vernietiging schriftelijk of dan wel in hoeverre hij daaraan voldoet. Een weigering is met redenen omkleed;
3. Arkin vernietigt de gegevens binnen drie maanden na een daartoe strekkend verzoek van de cliënt, tenzij redelijkerwijs aannemelijk is dat de bewaring van aanmerkelijk belang is voor een ander dan de cliënt, alsmede voor zover bewaring op grond van een wettelijk voorschrift vereist is⁴⁸

15. Toestemmingsvereiste⁴⁹

Toestemming is een van de wettelijke rechtvaardigingsgronden voor de verwerking van persoonsgegevens. Toestemming moet op dusdanige wijze worden verkregen dat er geen twijfel

⁴⁴ Artikel 35 WBP en 456 WGBO.

⁴⁵ Het besluit kostenvergoeding WBP (Besluit van 13 juni 2001 tot vaststelling van de vergoeding van de kosten als bedoeld in de artikelen 39 en 40 van de Wet bescherming persoonsgegevens) geeft hiervoor richtlijnen.

Art. 39 lid 1: Aan inzage in het dossier zijn geen kosten verbonden. De kosten voor het verstrekken (papier of cd-rom) bedragen: € 0,23 per bladzijde met een maximum van € 4,50 voor een afschrift van minder dan 100 pagina's. Boven de 100 pagina's (papier) zijn de kosten € 22,50 totaal.

⁴⁶ Artikel 454, tweede lid WGBO en artikel 36 WBP

⁴⁷ Artikel 455 WGBO en artikel 36 WBP (de WBP spreekt van verwijderen)

⁴⁸ Art. 56 lid 3 wet Bopz

⁴⁹ Strengere uitwerking van begrip Toestemming uit WBP door Europese privacytoezichthouders, 14-07-2011, www.cpbweb.nl.

mogelijk is dat degene wiens gegevens worden verwerkt hier daadwerkelijk mee instemt. Alleen toestemming die expliciet is gegeven of die door een actieve handeling is aangegeven, is geldig.

16. Verstrekken medische gegevens

16a. Gegevensverstrekking aan vertegenwoordiging⁵⁰

1. Indien de cliënt jonger is dan twaalf jaar, treden de ouders, die het ouderlijk gezag uitoefenen, dan wel de voogd in plaats van de cliënt;
2. Hetzelfde geldt voor de cliënt in de leeftijd van twaalf tot achttien jaar en die niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen terzake;
3. Indien de cliënt in de leeftijdscategorie van twaalf tot zestien valt en in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen, treden naast de cliënt zelf diens ouders of voogd op;
4. Een cliënt van 16 jaar en ouder die in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen is handelingsbekwaam en kan zich laten vertegenwoordigen;
5. Indien de cliënt ouder is dan achttien jaar en niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen terzake, treedt in volgorde als hier weergegeven, als vertegenwoordiger voor hem op:
 - indien de cliënt onder curatele staat of ten behoeve van hem het mentorschap is ingesteld: de curator of mentor.
 - Indien er geen mentor of curator is, de persoon die de cliënt schriftelijk heeft gemachtigd: de persoonlijk gemachtigde.
 - indien de persoonlijk gemachtigde ontbreekt of niet optreedt: de echtgenoot of andere levensgezel van de cliënt.
 - indien deze persoon dat niet wenst op ontbreekt: een kind, broer of zus van de cliënt.

16b. Gegevensverstrekking aan derden

Verstrekken van medische gegevens mag alleen als sprake is van:

a. toestemming van de cliënt

De cliënt dient volledig te zijn geïnformeerd alvorens hij toestemming kan geven. Indien de cliënt jonger is dan 16 jaar, kan zonder diens toestemming informatie verstrekt worden aan de wettelijk vertegenwoordigers van de cliënt, tenzij door het uitwisselen van informatie met hen niet de zorg van een goed hulpverlener in acht kan nemen.

of

b. informatie-uitwisseling met degenen die direct bij de behandeling zijn betrokken

Een hulpverlener mag informatie delen met degenen die rechtstreeks betrokken zijn bij de uitvoering van de behandelingsovereenkomst en diens vervanger, voor zover dit uitwisselen van informatie noodzakelijk is voor de werkzaamheden. De toestemming van de cliënt daarvoor wordt verondersteld. Als de cliënt bezwaar maakt dan mag er echter geen medische gegevens verstrekt worden.

of

c. wettelijk voorschrift⁵¹

Dit gebeurt op grond van de wet op de jeugdzorg, de Wet Bopz en in gerechtelijke procedures.

of

d. conflict van plichten

Een conflict van plichten kan zich voordoen wanneer een zwaarwegend belang van de cliënt of een ander dan de cliënt de doorbreking van de geheimhoudingsplicht rechtvaardigt, omdat het bewaren van het geheim voor de cliënt of de ander ernstig nadeel of gevaar oplevert. Van

⁵⁰ De hier genoemde categorieën van meerderjarig handelingsonbekwamen en minderjarigen is een samenvoeging van art. 450 lid 2 WGBO (toestemmingsvereiste bij minderjarigen) en art. 465 WGBO (vertegenwoordiging van de wilsonbekwame cliënt)

⁵¹ Artt. 26, 39, 45 wet Bopz, Meldcode Kindermishandeling, 2008, KNMG-publicatie, Handreiking gegevensuitwisseling in de bemoeizorg, 2007, KNMG-publicatie

een conflict van plichten is slechts in zeer uitzonderlijke gevallen sprake, het moet gaan om een noodsituatie. Al het mogelijke moet geprobeerd zijn om zonder doorbreking van de geheimhoudingsplicht het probleem op te lossen, ter afwending van gevaar.

of

- e. wetenschappelijk onderzoek
Alleen onder bepaalde voorwaarden kunnen medische gegevens verstrekt worden voor wetenschappelijk onderzoek.

§ 6 Overgangs- en slot bepalingen

19. Wijzigingen, inwerkingtreding en inzage van dit reglement

1. Wijzigingen van dit reglement worden aangebracht door Arkin.

Naam: J. Muller, voorzitter Raad van Bestuur
Naam Instelling: Arkin

2. De wijzigingen in het reglement zijn van kracht vier weken nadat ze bekend zijn gemaakt aan cliënten.
3. Dit reglement is per 13 maart 2012 in werking getreden en is bij Arkin in te zien.
4. Desgewenst kan tegen kostprijs een afschrift van dit reglement worden verkregen.

Dit reglement is vastgesteld op 13 maart 2012 door de Raad van Bestuur.

Bijlage I, behorend bij het Reglement verwerking van gegevens van cliënten binnen Arkin, noot 7.

Uitbesteding aan een derde externe partij

Voor de uitbesteding aan een derde externe partij die (delen van een) verwerking van gegevens van cliënten uitvoeren, is onderstaande procedure van kracht.

Alvorens de verwerking kan worden uitbesteed, dient door Arkin en de bewerker een overeenkomst te zijn ondertekend, waarin is vastgelegd onder verantwoordelijkheid van welke functionaris(-sen) de gegevensuitwisseling plaatsvindt.

Ook vastgelegd moet zijn welke maatregelen (*) er aan beide kanten zijn genomen om de persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking, wat de duur van de gegevensuitwisseling is en wanneer en op welke wijze de gegevens worden vernietigd. Arkin blijft de verantwoordelijke voor de gegevens. Het gaat in de meeste gevallen om identificeerbare persoonsgegevens. Daarom dienen deze gegevens tijdens de uitwisseling zowel door Arkin als door de bewerker te worden versleuteld. Als versleuteling van gegevens niet mogelijk is, zullen de gegevens op een andere veilige manier moeten worden verzonden. De functioneel beheerder van een informatiesysteem dient er voor te zorgen dat de uitwisseling van de gegevens op een veilige wijze plaatsvindt.

() Beveiligingsmaatregelen bestaan uit:*

Organisatorische maatregelen: dat zijn maatregelen voor de inrichting van de organisatie en voor het verwerken van persoonsgegevens zoals:

- toekenning verantwoordelijkheden en bevoegdheden
- instructies / trainingen
- calamiteitenplan

Technische maatregelen: dat zijn logische en fysieke maatregelen in en rondom het informatiesysteem zoals:

- toegangscontrole
- vastleggen van gebruik van back-ups en
- eventueel voorzieningen die onder naam Privacy Enhancing Technologie (PET) bekend staan (dit zijn technisch verankerde maatregelen ter bescherming van de privacy).

Doel van de verwerkingen

De doelstelling van de afzonderlijke verwerking van persoonsgegevens is als volgt:

Cliëntengegevens Psygis (gemeld onder nr. m1104880)

De hoofddoelstelling van deze verwerking is:

- ondersteuning van zorgprocessen en vastleggen van productie met betrekking tot zorg aan cliënten;

De nevendoelestelling van deze verwerking zijn:

- bevorderen van de kwaliteit van de zorg;
- vastleggen beschikbaar stellen van informatie t.b.v. een doelmatig beleid en beheer van de instelling;
- voldoen aan wettelijke verplichtingen en voorschriften;
- ondersteuning bij wetenschappelijk onderzoek;
- ondersteuning bij intercollegiale toetsing;
- ondersteuning bij agendering cliëntencontacten voor hulpverleners;
- ondersteuning bij de elektronische dossiervoering.

Elektronisch Cliënten Dossier (gemeld onder nr. m1104892)

De hoofddoelstelling van deze verwerking is:

- ondersteuning en instandhouding van de zorg aan cliënten;

De nevendoelestellingen van deze verwerking zijn:

- bevorderen van de kwaliteit van de zorg;
- vastleggen beschikbaar stellen van informatie t.b.v. een doelmatig beleid en beheer van de instelling;
- voldoen aan wettelijke verplichtingen en voorschriften;
- ondersteuning bij wetenschappelijk onderzoek;

In de verwerking opgenomen gegevens

In het algemeen zullen alleen die gegevens worden opgenomen die noodzakelijk zijn bij de behandeling van de cliënten en de administratieve verwerking van de behandeling.

Onderstaande opsomming is een indicatie van de gegevens die in de verwerkingen worden opgenomen.

Cliëntenregistratiesysteem

- *Algemene cliëntgegevens*
- *Financiële- en administratieve gegevens*
- *Gezondheidsgegevens*
- *Juridische gegevens*

Elektronische Cliëntendossier

- *Behandelplangegevens*
- *Inschrijfgegevens*
- *Anamnese / intakegegevens*
- *Onderzoeksgegevens*
- *Diagnostiekgegevens*
- *Maatschappelijke gegevens*
- *Juridische gegevens*

Gegevensuitwisseling met externe instanties

Het is beroepsbeoefenaren niet toegestaan persoonsgegevens per e-mail te versturen buiten @arkin.nl. Uitwisseling van gegevens met externe instanties is veilig wanneer dit schriftelijk of per fax gebeurt.

De WBP bepaalt dat de uitwisseling van gegevens slechts volgens strikte regels mag plaatsvinden, met name wat betreft de privacy en de beveiliging van de uit te wisselen gegevens.

Binnen Arkin vindt uitwisseling van vertrouwelijke of op personen herleidbare gegevens (***) met externe instanties plaats. Hierbij wordt, uitgaande dat er een grondslag (***) is om de gegevens te verstrekken, de ontvangende derde partij de nieuwe verantwoordelijke voor de gegevens. Er hoeft geen overeenkomst te worden afgesloten hoe de nieuwe verantwoordelijke met de gegevens omgaat. De nieuwe verantwoordelijke moet zich houden aan de regels van de WBP en is hiervoor dan zelf verantwoordelijk. Onder nieuwe verantwoordelijke valt bijvoorbeeld de CIZ-medewerker (centrale indicatiestelling zorg) die betrokken is bij een indicatiestelling van een cliënt van Arkin.

(**) Het betreft hier persoonsgegevens (zoals naam, adres, woonplaats, geboortedatum, verzekeringsgegevens, financiële gegevens, medische gegevens enz.) van cliënten. Het kunnen zowel elektronisch als op papier vastgelegde gegevens betreffen.

(**) Rechtmatige grondslag

De verwerking van persoonsgegevens (is elke handeling die met persoonsgegevens verricht kan worden) moet berusten op een in de WBP genoemde grondslag, zoals: toestemming, overeenkomst, wettelijke plicht, gerechtvaardigd belang van de organisatie. Voor bijzondere gegevens (godsdienst, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele geaardheid, lidmaatschap van een vakvereniging, strafrechtelijke gegevens en gegeven over onrechtmatig of hinderlijk gedrag waarvoor een verbod is opgelegd) gelden striktere normen (zie art. 16 t/m 23 van de WBP).

Bovenstaande moet in acht genomen worden door iedere medewerker die betrokken is bij de uitwisseling van gegevens (zoals de geneesheer-directeur, behandelaren). Maar met name de functioneel beheerders van de operationele informatiesystemen binnen Arkin, die periodiek gegevens moeten uitwisselen / verstrekken uit het informatiesysteem, hebben een verantwoordelijke rol in deze.

Instanties / personen waarmee gegevens worden uitgewisseld

Aan onderstaande instanties / personen worden persoonsgegevens verstrekt c.q. uitgewisseld:

- Diverse apotheken te Amsterdam, ten behoeve van de verstrekking / levering van medicijnen – op basis van de Wgbo
- Justitie (Parket en Rechtbank) – op basis van de wet Bopz
- Medebehandelaars zoals huisartsen, medische specialisten enz. – op basis van de wet Big, Wgbo
- Betrokken hulpverleners, verwijzers, nazorginstellingen en andere personen met instemming van cliënt – op basis van de wet Big en Wgbo
- Klachtbehandeling en klachtregistratie – op basis van de WKCZ en de wet Bopz
- Inspectie voor de Gezondheidszorg – op basis van de Kwaliteitswet Zorginstellingen
- Incidentenregistratie (**gemeld onder nr. m1104911**). Centrale en decentrale commissie cliëntveiligheid (incidenten). Deze gegevens worden dermate geaggregeerd dat ze redelijkerwijs niet meer tot individuele natuurlijke personen zijn te herleiden – op basis van de Kwaliteitswet Zorginstellingen
- Diverse Zorgverzekeraars, teneinde de financiële afhandeling van de behandeling mogelijk te maken (waaronder de VGZ voor asielzoekers) - op basis van de Zorgverzekeringswet en AWBZ
- Centrale Indicatiestelling Zorg – op basis van de AWBZ
- Wachtlijstregistratie – op basis van de AWBZ
- DBC- GGZ Onderhoud – op basis van de wet marktordening gezondheidszorg
- Stadsdeelgemeenten, Amsterdam, Diemen, Duivendrecht – op basis van samenwerkingscontracten
- Veldtafel zwerfjongeren (GGD-GGz Amsterdam) – op basis van toestemming, tenzij gevaar
- Bemoeizorgpartners (politie, uitkeringsinstantie, woningbouwvereniging, ggd, gemeente, nutsbedrijven) – op basis van toestemming, en handreiking gegevensuitwisseling in de bemoeizorg, 2007
- UWV in het kader van de SUWI-wet
- Bureau Jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming (op basis van de uitvoering Meldcode kindermishandeling), Wet op de jeugdzorg

Bewaren van dossiers

De manier waarop bij Arkin papieren cliëntengegevens worden opgeslagen en bewaard, kan per sector/locatie verschillen. Een organisatie moet technische, organisatorische en elektronische voorzieningen treffen, zegt de wet. Een hulpverlener moet een cliënt daar ook desgevraagd over kunnen inlichten.

Elektronische dossiers:

Ook hier moet de organisatie voldoen aan technische, organisatorische en elektronische vereisten. Om toegang te krijgen tot het ECD dient autorisatie te worden verkregen. Per functie wordt bekeken worden wie waarvoor geautoriseerd wordt. Binnen Arkin wordt hiervoor een autorisatiematrix gehanteerd.

Papieren dossiers:

Wat betekenen de verplichte voorzieningen: Denk aan maatregelen zoals een afsluitbare dossierraimte met toegangsbeveiliging, of controletoeegang met wachtwoord bv.

Bewaartermijn

Hoofdregel

Naast de verplichting een dossier bij te houden, rust op de hulpverlener de verplichting een dossier te bewaren. Bewaren van het dossier houdt onder andere in dat toegang tot het dossier mogelijk moet zijn en blijven voor daartoe geautoriseerde personen. De KNMG adviseerde in februari 2010 om vooruitlopend op een bewaartermijn van **30 jaar**, hier al op te sturen. Arkin sluit zich hierbij aan. Na afloop van de bewaartermijn moeten de gegevens in beginsel vernietigd worden.

Uitzonderingen op de bewaartermijn:

- a. Als dat redelijkerwijs voortvloeit uit de zorg van een goed hulpverlener is langer bewaren mogelijk.
- b. Wettelijke plicht: Medische keuringsgegevens – gegevens bewaren zolang het noodzakelijk is voor het doel waarvoor de keuring is gedaan.
- c. Bopz-gegevens: wettelijke bewaartermijn van 5 jaar na beëindiging van de gedwongen opname.
- d. Verzoek van de patiënt: de patiënt kan verzoeken de gegevens langer te bewaren dan 30 jaar, maar hij kan ook om vernietiging verzoeken, waarbij de bewaartermijn korter dan 30 jaar wordt. Bopz-gegevens kunnen echter niet vernietigd worden als de 5 jaartermijn nog niet is verstreken.
- e. Geanonimiseerde gegevens kunnen langer worden bewaard, i.h.k.v. wetenschappelijk onderzoek.
- f. Belang van anderen: verdediging voor juridische procedures, erfelijke aandoeningen.

Bewaartermijn van de documenten die niet in het dossier mogen worden bewaard:

- Correspondentie over schadeclaims en tuchtzaken : 15 jaar
Kan worden bewaard in een Wordbestand op de afdeling (op chronologie).
- Correspondentie over klachten : 5 jaar
Wordt centraal bewaard bij Bureau Geneesheer-Directeur
- Incidentmeldingen : 2 jaar
Worden elektronisch bewaard, via IMS.